

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«КІНОТЕЛЕОПЕРАТОРСТВО»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
галузі знань 02 Культура і мистецтво

Освітня кваліфікація: бакалавр з аудіовізуального мистецтва та виробництва

ЗАТВЕРДЖЕНО

ВЧЕНОЮ РАДОЮ ХДАК

Протокол №10 від 28 квітня 2023

Голова вченої ради Василь ШЕЙКО

Освітня програма вводиться

в дію з 01.09.2023 р.

Наказ № 55 від 2 травня 2023

В. о. ректора Наталія РЯБУХА

Харків – 2023 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
«КІНОТЕЛЕОПЕРАТОРСТВО»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	02 Культура і мистецтво
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	бакалавр з аудіовізуального мистецтва та виробництва

Розробники:

Коновалов Дмитро Олександрович, кандидат філософських наук, старший викладач кафедри фотомистецтва та операторської майстерності (B2); гарант ОП

Мархайчук Наталя Віталіївна, кандидат мистецтвознавства, доцент, декан факультету аудіовізуального мистецтва (B2, WoS)

Павлов Євген Олексійович, ст. викладач кафедри фотомистецтва та операторської майстерності.

ВНЕСЕНО:

Кафедрою фотомистецтва та операторської майстерності

Протокол № 13 від « 06 » квітня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ Володимир ТАРАСОВ

ПОГОДЖЕНО:

Радою факультету аудіовізуального мистецтва ХДАК

Протокол № 10 від «10» квітня 2023 р.

Голова ради факультету _____ Наталя МАРХАЙЧУК

ГАРАНТ ОПП

_____ Дмитро КОНОВАЛОВ

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма розроблена на основі затвердженого Стандарту вищої освіти спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затверджений та введений в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 р. № 956.), який визначає: 1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; 2) перелік компетентностей випускника; 3) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; 4) форми атестації здобувачів вищої освіти; 5) вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; 6) вимоги професійних стандартів.

Для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується керівником ЗВО.

Зміни, у разі їх наявності, вносяться до діючої ОПП.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Харківська державна академія культури Kharkiv State Academy of Culture Факультет аудіовізуального мистецтва Faculty Of Audiovisual Art
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво 0211 Audio-visual techniques and media production <i>Код і шифр спеціальності за Міжнародною стандартною класифікацією освіти (ISCED), затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 7 липня 2021 р. № 762)</i>
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Кваліфікація – бакалавр з аудіовізуального мистецтва та виробництва Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) Галузь – 02 Культура і мистецтво Спеціальність – 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво Освітня програма – Кінотелеоператорство Освітня кваліфікація – бакалавр з аудіовізуального мистецтва та виробництва
Офіційна назва освітньої програми	«Кінотелеоператорство»
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одиничний Обсяг ОПП – 240 кредитів ЄКТС Термін навчання – 3 роки 10 місяців Форма навчання: очна (денна), заочна
Наявність акредитації	НД (№ 2187172), виданий 24 липня 2017 р. на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 № 1565. Термін дії Сертифіката до 1 липня 2027 року.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень,

	FQ-EHEA – перший цикл, QFLLL – 6 рівень
Передумови	<p>Навчатися за освітньою програмою «Кінотелеоператорство» для здобуття освітнього рівня бакалавра можуть громадяни України, зарубіжних країн, та інші, які отримали повну загальну середню освіту; особи, які здобули ступень «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст»), «фаховий молодший бакалавр».</p> <p>Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством. Усі вступники користуються рівними правами незалежно від статі, расової, національної належності, соціального майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, віросповідання, місця проживання та інших обставин.</p>
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Академічні та професійні права	Випускники освітньої програми «Кінотелеоператорство» мають можливість продовження освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/op/op.html
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Метою програми є формування та розвиток загальних і професійних компетентностей у галузі аудіовізуального мистецтва та виробництва, навичок виробничої діяльності у сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва (кінотелеоператорство).	

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)

Об'єктами вивчення є структура та функціональні компоненти аудіовізуальної сфери, технології створення продуктів аудіовізуальної творчості, методи вдосконалення виконавської майстерності в сфері аудіовізуального мистецтва.

Ціль навчання – формування у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми режисерської діяльності в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва, що передбачають застосування системи застосування методів теорії, історії аудіовізуального мистецтва та виробництва та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Теоретичний зміст предметної області охоплює поняття, концепції, принципи мистецтвознавства (кінознавства), принципи практичного вдосконалення аудіовізуального виробництва, а саме:

– специфіка аудіовізуальної сфери творчості як виду мистецтва та засоби масової комунікації;

– структура та функціональні компоненти аудіовізуальної сфери, розуміння історії та теорії аудіовізуальної творчості, з'ясування природи виражальних засобів;

– технології створення продуктів аудіовізуальної творчості різних родів, видів, жанрів тощо, забезпечення творів актуальним інформаційним і високо художнім рівнем;

– методи удосконалення виконавської майстерності кінотелеоператора в сфері аудіовізуальної творчості;

– сукупність специфічного творчо-виробничого інструментарію колективного формування та втілення задуму, просування аудіовізуальних творів як репрезентантів загальнокультурних, національних та художньо-мистецьких цінностей, гуманістичної моралі та суспільної свідомості до глядача.

Методи та методики:

– методи та методики створення (виробництва) окремих компонентів та в цілому аудіовізуальних творів різних форм, жанрів та видів;

– інтегровані методи, спрямовані на оптимізацію шляхів досягнення навчальної та творчої мети (методи та методики створення аудіовізуального твору), здійснення кінотелеоператорської діяльності у сфері аудіовізуального мистецтва.

Інструменти та обладнання:

– обладнання, устаткування, програмне забезпечення, необхідне для підготовчого, виробничого та пост-виробничого періодів

	створення (виробництва) аудіовізуальних творів. Загальний обсяг програми за навчальним планом – 240 кредитів.
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	<p>Основний фокус програми орієнтований на формування та розвиток бакалаврами програмних компетентностей, які дозволять їм оволодіти знаннями, вміннями, навичками, необхідними для здійснення практичної діяльності в аудіовізуальному виробництві.</p> <p>Акцент у програмі робиться на підготовку високопрофесійних фахівців із широким доступом до працевлаштування в сфері аудіовізуального виробництва, формування та розвиток загальних та спеціальних компетентностей, мотивування особливого інтересу до аудіовізуального виробництва, творчо-інноваційної діяльності, а також до подальшого навчання за наступним циклом вищої освіти.</p> <p>Область професійної діяльності бакалавра включає виконавську, асистентську, авторську, просвітницько-популяризаційну і техніко-апаратну діяльність.</p> <p><i>Ключові слова:</i> культура, мистецтво, аудіовізуальне мистецтво, аудіовізуальне виробництво, візуальна культура, кіно телемистецтво, кінотелевиробництво.</p>
Особливості програми	<p>Бакалавр з аудіовізуального мистецтва та виробництва спеціалізації «Кінотелеоператорство» в освітній діяльності орієнтований на вивчення теорії та історії аудіовізуального мистецтва, методики створення аудіовізуальних творів, а також основ продюсування та виробництва аудіовізуальних творів.</p> <p>Процес навчання базується на сучасних наукових і практичних методологіях з використанням відповідного обладнання та виробничих технологій.</p> <p>Навчання сфокусовано на формуванні ціннісного ставлення до професії; застосування у практичній художньо-творчій діяльності знань і навичок, отриманих при вивченні курсів спеціальних дисциплін; накопичення професійних умінь та практичного досвіду аудіовізуальної діяльності, набутого під час проходження практик; накопичення творчого доробку та їх репрезентація на комплексному іспиті з фаху та під час захисту кваліфікаційної екранної роботи.</p> <p>Реалізація програми забезпечена практичною підготовкою, яка уможливує накопичення професійних умінь та практичного досвіду у сфері фотомистецтва та аудіовізуального виробництва. Зокрема, відповідно до програм фахових дисциплін та угод про</p>

	<p>співпрацю окремі практичні / індивідуальні заняття проводяться на виробництві.</p> <p>Практична підготовка підсилюється наступними різновидами практики:</p> <p>2-й семестр – пленерна;</p> <p>4-й семестр – асистентська (кінотелеоператорська);</p> <p>6-й семестр – виробнича (на базах практики відповідно чинних угод);</p> <p>8-й семестр – переддипломна.</p>
--	---

**4 – Придатність випускників
до працевлаштування та подальшого навчання**

Придатність до працевлаштування	<p>Бакалавр аудіовізуального мистецтва за програмою «Кінотелеоператорство» може працювати в продакшн- та кіностудіях, телевізійних установах, тощо; є підготовленим до виконання наступних професійних робіт (за Класифікатором професій ДК 003:2010):</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3132 24266 Телеоператор • 3132 20224 Асистент телеоператора • 3131 20212 82 Асистент кінооператора • 3131 22937 82 Кінооператор • 3131 22938 Кінооператор (фотооператор) бортовий • 3131 22940 82 Кінооператор комбінованих зйомок • 3131 22943 82 Кінооператор-постановник • 3131 23637 82 Монтажер • 3131 24224 Оператор-кінокореспондент • 3131 15521 82 Оператор відеозапису • 3131 Фотохудожник • 4223 19469 70 Фотооператор
--	---

Академічні та професійні права випускників	<p>Випускники мають право продовжувати навчання на другому освітньому рівні вищої освіти за ступенем магістр відповідно до отриманої спеціальності.</p>
---	---

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	<p>Навчання є студентоцентрованим, проблемно-орієнтованим, скерованим на особистісний саморозвиток здобувачів вищої освіти, закладаються основи для безперервного продовження освіти протягом усього життя. Навчання складається з комбінації лекцій, семінарів, практичних та індивідуальних занять з фаху, практики.</p> <p><i>Лекційні та семінарські заняття мають інтерактивний науково-</i></p>
-------------------------------	---

	<p>пізнавальний / проблемний характер.</p> <p><i>Практичні</i> заняття проводяться в малих групах (іноді індивідуально) у формі ситуаційних завдань з використанням сучасних професійних програмних та мультимедійних засобів, під час яких формуються навички групової роботи; виконанні поточних проєктів (індивідуальних / колективних).</p> <p><i>Індивідуальні заняття</i> зорієнтовані на розвиток фахових навичок в аудіовізуальному виробництві, опанування принципами та методами самостійної роботи над аудіовізуальними творами.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи розроблюється на основі положень ХДАК: Положення про навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни в Харківській державній академії культури (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 1 від 24.12.2022 р.); Положення про організацію практик здобувачів вищої освіти ХДАК (зі змінами та доповненнями)» (затверджено вченою радою ХДАК 26.02.2021 р., протокол № 7; введено в дію наказом №36 від 01.03.2021 р.).</p>
Оцінювання	<p><i>Види контролю:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>за рівнем:</i> самоконтроль, контроль на рівні викладача, завідувача кафедри, державний контроль; – <i>за терміном:</i> вхідний, поточний, підсумковий, атестація. <p><i>Форми контролю:</i> поточне опитування, тестування, залік, екзамен (письмово та/або усно), екзамен у вигляді фахових творчих випробувань, звітів з практики, презентацій творчих досягнень, публічні покази аудіовізуальних творів/проєктів.</p> <p>Підсумковий контроль – екзамен або залік (з практик – диференційований залік).</p> <p>Підсумкова атестація – у формі публічного захисту/демонстрації кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.</p> <p><i>Система оцінювання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – чотирибальна національна шкала – відмінно, добре, задовільно, незадовільно; – дворівнева національна шкала – зараховано, не зараховано; – стобальна шкала ECTS – A, B, C, D, E, F, Fx.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва, що передбачає застосування методів теорії та історії аудіовізуального мистецтва і виробництва, системи інтегрованих</p>

	художньо-естетичних знань, спрямованих на розвиток здатності особистості до художньо-творчої самореалізації й культурного самовираження в сфері аудіовізуального мистецтва та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК 02. Навички використання загальних та спеціалізованих інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 08. Здатність працювати у команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 09. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 10. Здатність бути критичним та самокритичним.</p> <p>ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 13. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 14. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 15. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 16. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні та наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірності розвитку предметної області, її місця в загальній про мистецтво і суспільство та у розвитку суспільства, техніки та технологій, використовувати різні форми та види рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>ФК 01. Високий рівень виконавської майстерності.</p> <p>ФК 02. Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчо-виробничій діяльності.</p> <p>ФК 03. Здатність спостерігати, відбирати, розрізняти,</p>

типологічно доцільно komponувати, цілеспрямовано формувати і використовувати інформаційний, виразний, образний рівні аудіовізуального твору.

ФК 04. Усвідомлення художньо-естетичної природи аудіовізуального мистецтва.

ФК 05. Усвідомлення взаємозв'язків та взаємозалежності між теорією та практикою аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК 06. Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого спектру міждисциплінарних зв'язків.

ФК 07. Здатність інтерпретувати художній образ аудіовізуальними засобами.

ФК 08. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.

ФК 09. Здатність здійснювати ділову комунікацію.

ФК 10. Здатність здійснювати редакторсько-сценарну / продюсерську/ режисерську/ операторську / звукорежисерську діяльність в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК 11. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуальної культури.

ФК 12. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології кінознавчої, творчо-виробничої діяльності.

ФК 13. Здатність здійснювати та підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 14. Здатність відстежувати перспективні зміни в сфері аудіовізуального мистецтва, використовуючи оригінальні іншомовні джерела.

ФК 15. Вміння опрацювати кінознавчу літературу, узагальнювати та аналізувати аудіовізуальний матеріал, формувати наукові теми та розуміти подальші перспективи розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

ФК 16. Знання історії, теорії пластичного / візуального мистецтва як творчого відображення дійсності та специфічної форми суспільної свідомості / людської діяльності, специфіки його видів, жанрів, форм; знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та практиці аудіовізуального

	<p>мистецтва.</p> <p>ФК 17. Знання структурних компонентів мистецьких творів / арт-проектів, їх базових основ та специфіки системи виражальних та зображальних засобів.</p> <p>ФК 18. Знання композиційних, світло-тіньових, просторових та інших зображальних особливостей побудови кадру, формування зображальної архітекτονіки фото-, відеотвору.</p> <p>ФК 19. Вміння використовувати професійну термінологію, знання технічних та зображальних характеристик спеціальної знімальної, освітлювальною та відтворювальної техніки.</p> <p>ФК 20. Вміння інтегрувати професійні знання спеціальних фотографічних / операторських засобів структурування візуального / аудіовізуального твору, технічних (технологічних) прийомів зображальної / візуальної культури.</p> <p>ФК 21. Креативно мислити відповідно до нових викликів, генерувати ідеї, бути рішучим у провадженні передового досвіду в кінотелеоператорській діяльності.</p> <p>ФК 22. Інтерпретувати художній образ спеціальними засобами художньої виразності, створювати та реалізовувати у власній творчо-виробничій діяльності власні інтерпретаційні версії, художні концепції, аргументовані знанням історії аудіовізуального / пластичного мистецтва та володінням технологіями аудіовізуального виробництва</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання

	<p>ПРН 1. Володіти методами та прийомами редакторсько-сценарної/ продюсерської/ режисерської/ операторської/ звукорежисерської творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.</p> <p>ПРН 2. Володіти методами та навичками роботи з монтажною технікою та програмним забезпеченням.</p> <p>ПРН 3. Володіти методами та навичками роботи зі знімальною та освітлювальною технікою та обладнанням.</p> <p>ПРН 4. Володіти методами та навичками роботи зі звукозаписувальною та звуковідтворювальною технікою та обладнанням.</p> <p>ПРН 5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.</p> <p>ПРН 6. Створювати драматургічну концепцію та сценарій аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.</p> <p>ПРН 7. Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.</p> <p>ПРН 8. Забезпечувати підготовчий, виробничий та пост-</p>
--	--

	<p>виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.</p> <p>ПРН 9. Планувати і організовувати роботу колективу для виконання професійних завдань.</p> <p>ПРН 10. Оформлювати виробничу документацію (заявка, календарно-постановочний план, кошторис тощо).</p> <p>ПРН 11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.</p> <p>ПРН 12. Розуміти фінансово-адміністративні принципи організації мистецьких заходів, діяльності виробничих колективів, телевізійних каналів та інших закладів аудіовізуальної сфери.</p> <p>ПРН 13. Виявляти високий рівень мовленевої культури, артистизм.</p> <p>ПРН 14. Вміти підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва.</p> <p>ПРН 15. Вміти спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).</p> <p>ПРН 16. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно та письмово.</p> <p>ПРН 17. Збирати, оцінювати, аналізувати та обробляти інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення.</p> <p>ПРН 18. Приймати ефективні рішення на основі релевантних даних із застосуванням сучасних методів і засобів прийняття рішень, у тому числі багатокритеріальних рішень в умовах невизначеності.</p> <p>ПРН 19. Демонструвати володіння методами та прийомами операторської майстерності при виробництві аудіовізуальних / візуальних творів; демонструвати виконавську культуру та технічну майстерність на належному фаховому рівні.</p> <p>ПРН 20. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі, проекті.</p> <p>ПРН 21. Аналізувати аудіовізуальні / пластичні твори з виокремленням їхньої належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове	До реалізації освітньої програми на першому (бакалаврському)

забезпечення	рівні зі спеціальності 021 залучаються науково-педагогічні працівники, що мають науковий ступінь доктора або кандидата наук та вчене звання професора або доцента, які мають досвід викладання навчальних дисциплін. До проведення занять можуть залучатися провідні фахівці (включаючи можливу участь закордонних фахівців) підприємств, установ, які мають значний практичний досвід, аспіранти і докторанти відповідної кафедри, коло професійних інтересів яких відповідає тематиці дисципліни, що викладається.
Матеріально-технічне забезпечення	Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення. Для реалізації освітньої програми на першому (бакалаврському) рівні зі спеціальності 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво залучаються приміщення навчальних корпусів № 3 та 4 Харківської державної академії культури, спеціально обладнаних для проведення індивідуальних та групових занять студентів різних спеціалізацій: знімальна студія, навчальна лабораторія технічних засобів телебачення, монтажний кабінет, студія звукозапису, комп'ютерна зала, зала для кінопоказів, концертна зала для творчих заходів. Інструменти та обладнання: професійне використання інструментарію, джерельної бази, комп'ютерного та програмного забезпечення, мультимедійних засобів у сфері своєї діяльності.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Специфічні характеристики інформаційного забезпечення. Для інформаційного забезпечення науково-навчальних потреб студентів та для їх самостійної роботи використовуються відділи обслуговування читачів (читальний, загальний, науковий, навчальний абонементи), інформаційно-довідковий відділ, електронний читальний зал. Специфічні характеристики навчально-методичного забезпечення. Забезпечення необхідним навчально-методичним комплексом дисциплін, передбачених навчальним планом, визначається Положенням про навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни в ХДАК (зі змінами) (затверджено вченою радою ХДАК 25.06.2021 р., протокол № 11).
9 – Академічна мобільність	
Національно-кредитна мобільність	Діяльність в ХДАК щодо організації академічної мобільності здобувачів регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу ХДАК (затвердженим Вченою радою ХДАК від 29.03.2019 р.,

	<p>протокол № 8). Навчання за програмами академічної мобільності, стажування та підвищення кваліфікації регулюється окремими угодами ХДАК із вітчизняними ЗВО-партнерами на основі двосторонніх договорів про співпрацю. Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у вітчизняних закладах вищої освіти на основі двосторонніх договорів.</p> <p>Практика здобувачів вищої освіти ХДАК здійснюється на підставі угод між ХДАК та професійними установами з кіно-, телевиробництва, продакшн-студіями, звуковими тощо, (Громадською спілкою «Музей Харківської школи фотографії», «DOC KINO TRANSFORMAZIJA» (ФОП Дмитро Коновалов, пров. Людмили Гурченко, 10, м. Харків, 610057), Клайпедським відділенням Союзу фотохудожників Литви) укладених задля набуття професійного досвіду під час проходження практик.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Забезпечуються інформаційний доступ та підтримка здобувачів вищої освіти до міжнародних ЗВО, які пропонують програми обміну студентів, конкурси МОН щодо отримання дозволу на навчання у закордонному закладі.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Система та концепція навчання іноземних здобувачів вищої освіти в Академії визначено Положенням про центр міжнародної освіти і співробітництва ХДАК (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 4 від 30.11.2018 р.); Положенням про набір та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства у ХДАК (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 7 від 01.03.2019 р.); Положення про центр міжкультурної комунікації та соціальної інтеграції іноземних студентів ХДАК (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 7 від 01.03.2019 р.). Навчання іноземних студентів проводиться на загальних умовах або за індивідуальним графіком.</p>

ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Розміщення ОПП та навчальних планів на сайті ХДАК у відкритому доступі • Положення про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 7 від 31.01.2020 р.)
<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Положенням про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ХДАК (зі змінами) (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 5 від 24.12.2021 р.)
<p>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Положенням про Центр забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку в Харківській державній академії культури (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 5 від 27.12.2019 р.); • Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Харківській державній академії культури (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 4 від 29.11.2019). • Положенням про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 7 від 31.01.2020 р.); • Положенням про навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни в Харківській державній академії культури (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 1 від 24.12.2022 р.)
<p>Порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркового дисциплін</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти Харківської державної академії культури вибіркового дисциплін (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 4 від 29.11.2019 р.) • Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти Харківської державної академії культури (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 8 від 28.02.2020 р.)

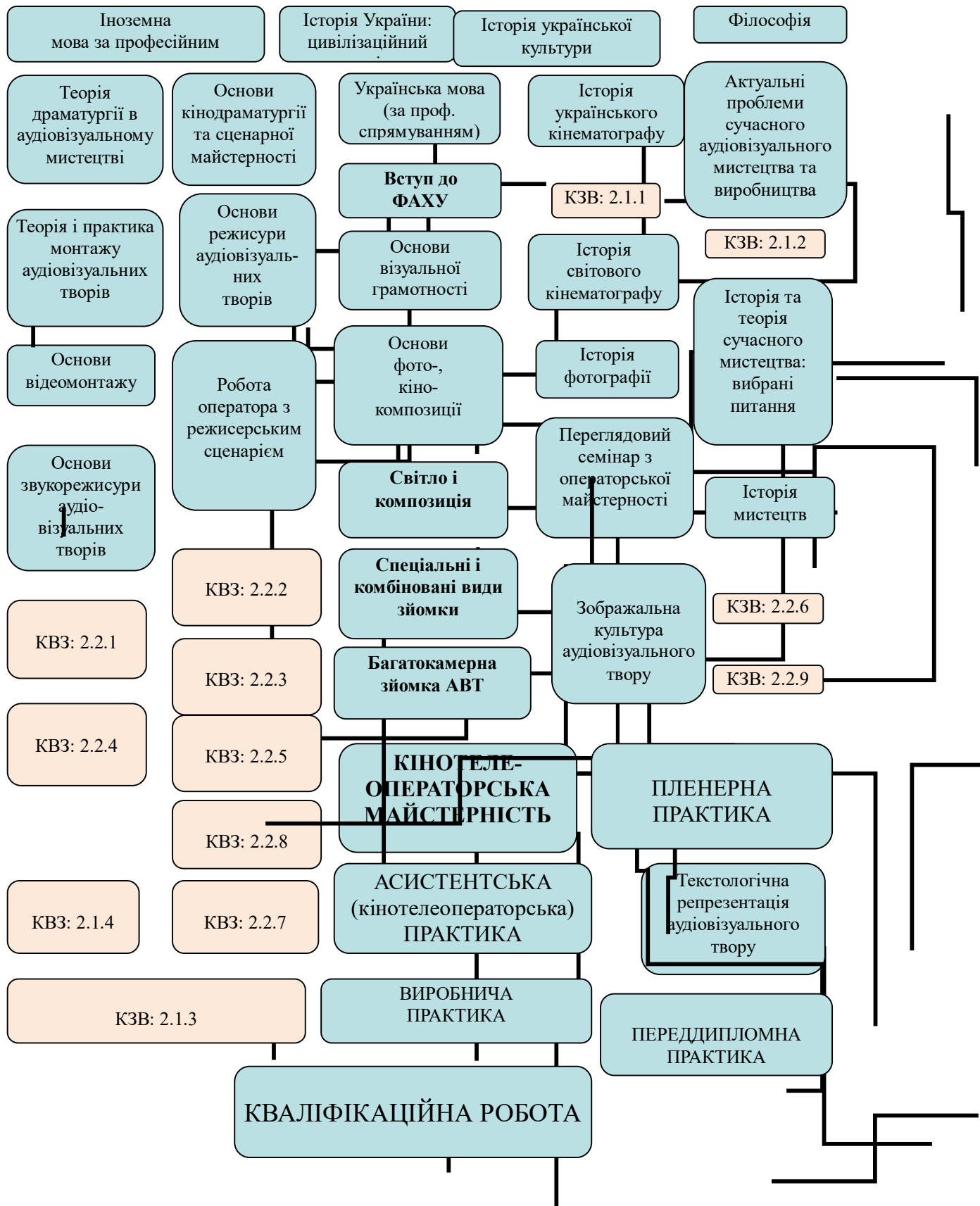
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Визначається вимогами до матеріально-технічного та інформаційного забезпечення спеціальності
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	<ul style="list-style-type: none"> • Положенням про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури (зі змінами та доповненнями) (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 7 від 31.01.2020 р.) • Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційних комісій у Харківській державній академії культури (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 8 від 29.03.2019 р.)
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	<ul style="list-style-type: none"> • Положенням про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури (зі змінами та доповненнями) (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 7 від 31.01.2020 р.)
Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату	<ul style="list-style-type: none"> • Положенням про систему запобігання і виявлення фактів академічної недоброчесності в наукових роботах працівників і здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 11 від 25.06.2021 р.)
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	<ul style="list-style-type: none"> • Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ХДАК (затверджено Вченою радою ХДАК, протокол № 4 від 03.12.2021)

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

№ №	Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	семестри								Форма підсумк. контролю
				1	2	3	4	5	6	7	8	
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ												
1.1. Гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти												
1	ОК1	Історія України: цивілізаційний вимір	3	X								E
2	ОК2	Українська мова (за проф. спрямуванням)	3	X								E
3	ОК3	Історія української культури	3						X			E
4	ОК4	Філософія	3				X					E
5	ОК5	Актуальні проблеми сучасного аудіовізуального мистецтва та виробництва	3								X	E
6	ОК6	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	6							X	X	3,E
1.2. Освітні компоненти професійної і практичної підготовки												
7	ОК7	Вступ до фаху	3	X								3
8	ОК8	Оптика та знімальна техніка	3	X								3
9	ОК9	Історія фотографії	3	X								E
10	ОК10	Основи візуальної грамотності	11	X	X							E,3
11	ОК11	Основи майстерності оператора в АВМ	11	X	X							E,E
12	ОК12	Основи режисури АВТ	3	X								3
13	ОК13	Режисура АВТ	7		X	X						3,E
14	ОК14	Основи фото-, кінокомпозиції	3		X							E
15	ОК15	Історія світового кінематографу	3		X							E
16	ОК16	Основи відеомонтажу	4		X							E
17	ОК17	Основи кінодраматургії та сценарної майстерності	8		X	X						E,3
18	ОК18	Теорія і практика монтажу АВТ	4			X						E
19	ОК19	Основи звукорежисури АВТ	7			X	X					3,E
20	ОК20	Історія мистецтв	3			X						E
21	ОК21	Історія та теорія сучасного мистецтва: вибрані питання	4				X					3
22	ОК22	Історія українського кінематографу	3				X					E
23	ОК23	Кінотелеоператорська майстерність	29			X	X	X	X	X	X	E,E, E,E, E,3,
24	ОК24	Світло і композиція	11			X	X	X				3,3,E
25	ОК25	Переглядний семінар з операторської майстерності	3					X				3
26	ОК26	Робота оператора з режисерським сценарієм	3					X				3

27	OK27	Багатокамерна зйомка АВТ	3						X			3
28	OK28	Спеціальні та комбіновані види зйомки	3						X			Е
29	OK29	Зображальна культура АВТ	3							X		3
30	OK30	Текстологічна репрезентація АВТ	3								X	3
		Виконання кваліфікаційної роботи	6							X	X	
Практика												
31	OK31	Пленерна практика	3,0		X							диф.з.
32	OK32	Асистентська (кінотелеоператорська) практика	3,0				X					диф.з.
33	OK33	Виробнича практика	3,0						X			диф.з.
34	OK34	Переддипломна практика	3,0								X	диф.з.
Підсумкова атестація												
35		Атестаційний екзамен з кінотелеоператорської майстерності	-								X	ПА
36		Публічна демонстрація кваліфікаційної роботи	-								X	ПА
ВСЬОГО			180									
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ												
2.1. Гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти												
37	ВК1	КЗВ: Дисципліна 2.1.1	3			X						3
38	ВК2	КЗВ: Дисципліна 2.1.2	3				X					3
39	ВК3	КЗВ: Дисципліна 2.1.3	3					X				3
40	ВК4	КЗВ: Дисципліна 2.1.4	3						X			3
2.2. Освітні компоненти професійної і практичної підготовки												
41	ВК5	КЗВ: Дисципліна 2.2.1	6					X				3
42	ВК6	КЗВ: Дисципліна 2.2.2	8					X	X			3,3
43	ВК7	КЗВ: Дисципліна 2.2.3	6						X			3
44	ВК8	КЗВ: Дисципліна 2.2.4	6							X	X	3
45	ВК9	КЗВ: Дисципліна 2.2.5	3							X		3
46	ВК10	КЗВ: Дисципліна 2.2.6	4							X		3
47	ВК11	КЗВ: Дисципліна 2.2.7	6							X	X	3
48	ВК12	КЗВ: Дисципліна 2.2.8	4							X		3
49	ВК13	КЗВ: Дисципліна 2.2.9	5								X	3
			48									
ВСЬОГО			60									
ВСЬОГО ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ			240									

2.2. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОПП

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p><i>Форми атестації здобувачів вищої освіти</i></p>	<p>Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» для першого (бакалаврського) вищої освіти (введений в дію Наказом МОНУ від 10.07.2019) у формі публічного захисту/демонстрації кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.</p>
<p><i>Вимоги до кваліфікаційної роботи</i></p>	<p><i>Кваліфікаційна робота (екранна)</i> повинна містити розв'язання складної задачі або проблеми в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Кваліфікаційна робота не може містити фальсифікацій чи / та фабрикацій. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена до захисту на одному з відкритих ресурсів ХДАК.</p>
<p><i>Вимоги до публічного захисту / демонстрації кваліфікаційної роботи</i></p>	<p>Публічна демонстрація пов'язана з показом аудіовізуального твору та/або публічним захистом кваліфікаційної роботи. Атестація здійснюється відкрито і публічно на підставі оцінки рівня досягнення результатів навчання випускників з використанням загальнодержавних методів комплексної діагностики відповідно до Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційних комісій у Харківській державній академії культури (Ухвалено рішенням вченої ради ХДАК 29 березня 2019 р. протокол № 8) та Положення про магістерську роботу за фахом 021 «Аудіовізуальне мистецтво і виробництво». Присвоєння кваліфікації випускнику здійснюється за умови виконання навчального плану та на основі відповідного рішення Екзаменаційної комісії.</p>
<p><i>Вимоги до атестаційного екзамену</i></p>	<p>Атестаційний екзамен має передбачати перевірку досягнення результатів навчання, визначених Стандартом та освітньою програмою.</p> <p><i>Атестаційний екзамен</i> з кінотелеоператорської майстерності є комплексним складається з наступних нормативних освітніх компонентів професійної підготовки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кінотелеоператорська майстерність 2. Зображальна культура аудіовізуального твору 3. Актуальні проблеми сучасного аудіовізуального

	мистецтва та виробництва
--	--------------------------

4. Матриця відповідності програмних компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК 01	ЗН1	УМ1	К1	АВ3
ЗК 02	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 03	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 04	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 05	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 06	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 07	ЗН1, ЗН2		К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 08	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 09	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ2, АВ3
ЗК 10	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ3
ЗК 11	ЗН1	УМ1	К1	АВ3
ЗК 12	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 13	ЗН1	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 14	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ3
ЗК 15	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ЗК 16	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ3

3K 17	3H1, 3H2	YM1	K1, K2	AB1, AB2, AB3
--------------	-----------------	------------	---------------	----------------------

Фахові компетентності

ФК 1	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 2	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 3	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 4	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 5	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 6	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 7	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 8	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 9	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 10	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 11	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 12	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 13	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 14	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 15	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 16	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 17	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 18	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 19	ЗН1, ЗН 2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 20	ЗН1, ЗН 2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 21	ЗН1, ЗН 2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ФК 22	ЗН1, ЗН 2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

1. Закон «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
4. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
5. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) – <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cee970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>.
<https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
6. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
7. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
8. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
9. QF ENEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) – http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/ENEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
10. VO_UA_2015.pdf.
11. Закон України Про ліцензування видів господарської діяльності 02.03.2015 № 222-VIII
12. Класифікатор видів економічної діяльності ДК 009:2010 [Національний класифікатор України. [розроб. : К. Бугакова, А. Варнідіс, В. Грещина та ін.]. – К. : Держспоживстандарт України, 2010. – 42 с.
13. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.);
14. НРК – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
15. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. ; укладачі: В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В.

Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К. : ТОВ «Видавничийдім «Плеяди», 2014. – 100 с.

16. Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
17. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. № 266 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
18. Постанова КМУ Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти від 30 грудня 2015 р. № 1187.
19. Постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
20. Проєкт ЄС TUNING (прикладі результатів навчання, компетентностей) <http://www.unideusto.org/tuningeu>.
21. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
22. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti
23. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf
24. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений Наказом МОН України від 10 липня 2019 р. № 956 – <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/07/12/021-audiovizualne-mistetstvo-ta-virobnitstvo-bakalavr.pdf>
25. Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20 квітня 2019 р. № 155/2019 – <https://www.president.gov.ua/documents/1552019-26586>